

Teaching Guide						
Identifying Data				2017/18		
Subject (*)	NEUROLOGICAL AND PSYCHOMOTOR PHYSIOTHERAPY		Code	651G01016		
Study programme	Grao en Fisioterapia					
Descriptors						
Cycle	Period	Year	Type	Credits		
Graduate	Yearly	Second	Obligatoria	9		
Language	Spanish/Galician					
Teaching method	Face-to-face					
Prerequisites						
Department	Ciencias Biomédicas, Medicina e Fisioterapia					
Coordinador	Viñas Diz, Susana	E-mail	susana.vinas.diz@udc.es			
Lecturers	Robles García, Verónica Viñas Diz, Susana	E-mail	veronica.robles@udc.es susana.vinas.diz@udc.es			
Web						
General description	Con el estudio de la asignatura FISIOTERAPIA NEUROLOGICA Y PSICOMOTRIZ se pretende que el alumno conozca el fundamento de los métodos y técnicas de tratamiento, así como su ejecución práctica, que le permitan adquirir un arsenal de medios terapéuticos que le posibiliten abordar todas aquellas patologías médicas y quirúrgicas que puedan beneficiarse de la Fisioterapia Neurológica y Psicomotriz.					

Study programme competences	
Code	Study programme competences
A1	Conocer y comprender la morfología, la fisiología, la patología y la conducta de las personas, tanto sanas como enfermas, en el medio natural y social.
A2	Conocer y comprender las ciencias, los modelos, las técnicas y los instrumentos sobre los que se fundamenta, articula y desarrolla la fisioterapia.
A3	Conocer y comprender los métodos, procedimientos y actuaciones fisioterapéuticas, encaminados tanto a la terapéutica propiamente dicha a aplicar en la clínica para la reeducación o recuperación funcional, como a la realización de actividades dirigidas a la promoción y mantenimiento de la salud.
A5	Valorar el estado funcional del paciente, considerando los aspectos físicos, psicológicos y sociales.
A6	Valoración diagnóstica de cuidados de fisioterapia según las normas y con los instrumentos de validación reconocidos internacionalmente.
A7	Diseñar el plan de intervención de fisioterapia atendiendo a criterios de adecuación, validez y eficiencia.
A8	Ejecutar, dirigir y coordinar el plan de intervención de fisioterapia, utilizando las herramientas terapéuticas propias y atendiendo a la individualidad del usuario.
A11	Proporcionar una atención de fisioterapia eficaz, otorgando una asistencia integral a los pacientes.
A12	Intervenir en los ámbitos de promoción, prevención, protección y recuperación de la salud.
A14	Incorporar los principios éticos y legales de la profesión a la práctica profesional así como integrar los aspectos sociales y comunitarios en la toma de decisiones.
A16	Llevar a cabo las intervenciones fisioterapéuticas basándose en la atención integral de la salud que supone la cooperación multiprofesional, la integración de los procesos y la continuidad asistencial.
A17	Comprender la importancia de actualizar los conocimientos, habilidades, destrezas y actitudes que integran las competencias profesionales del fisioterapeuta.
A19	Comunicarse de modo efectivo y claro, tanto de forma oral como escrita, con los usuarios del sistema sanitario así como con otros profesionales.
C1	Expresarse correctamente, tanto de forma oral como escrita, nas linguas oficiais da comunidade autónoma.
C2	Dominar a expresión e a comprensión de forma oral e escrita dun idioma estranxeiro.
C3	Utilizar as ferramentas básicas das tecnoloxías da información e as comunicacións (TIC) necesarias para o exercicio da súa profesión e para a aprendizaxe ao longo da súa vida.

C4	Desenvolverse para o exercicio dunha cidadanía aberta, culta, crítica, comprometida, democrática e solidaria, capaz de analizar a realidade, diagnosticar problemas, formular e implantar solucións baseadas no coñecemento e orientadas ao ben común.
C5	Entender a importancia da cultura emprendedora e coñecer os medios ao alcance das persoas emprendedoras.
C6	Valorar criticamente o coñecemento, a tecnoloxía e a información dispoñible para resolver os problemas cos que deben enfrentarse.
C7	Asumir como profesional e cidadán a importancia da aprendizaxe ao longo da vida.
C8	Valorar a importancia que ten a investigación, a innovación e o desenvolvemento tecnolóxico no avance socioeconómico e cultural da sociedade.

Learning outcomes			
Learning outcomes		Study programme competences	
Coñecer e comprender a morfoloxía, a fisioloxía, a patoloxía e a conducta das persoas con discapacidade neurolóxica e psicomotriz.		A1	C8
Coñecer e comprender os métodos, procedementos e actuacións fisioterapéuticas, encamiñadas tanto á terapéutica propiamente dita para aplicar na clínica para a reeducación e recuperación funcional, como á realización de actividades dirixidas á promoción e mantemento da saúde en persoas con discapacidade neurolóxica e psicomotriz.		A2	C8
Coñecer e comprender as ciencias, os modelos, as técnicas e os instrumentos sobre os que se fundamenta, articula e desarrolla a fisioterapia nos campos da neuroloxía e a psicomotricidade.		A3	C3
Diseñar o plan de intervención de fisioterapia atendendo a criterios de adecuación, validez e eficiencia.		A5 A6 A7 A8 A11 A12 A14	
Comprender a importancia de actualizar os coñecementos, habilidades, destrezas e actitudes que integran as competencias profesionais do fisioterapeuta.		A16 A17 A19	C1 C2 C4 C5 C6 C7 C8

Contents	
Topic	Sub-topic
UNIDAD I: Neuroanatomía e neurofisiología do sistema nervioso.	-Organización do sistema nervioso. -Organización interna do SNC para a transmisión de información motora e sensitiva. -Vascularización do SNC. -Sistema sensorial: Sistema somatosensorial (Vía columna dorsal/lemnisco medial; Vía anterolateral). -Sistema motor: Vías descendentes laterales e mediales. -Anatomía do SNP.
UNIDAD 2: Patoloxía mais frecuente do SNC e do SNP.	-Patoloxía do SNC: ACV, TCE, PC, EM, Parkinson, Lesión Medular... -Patoloxía do SNP: compresións, e traumatismos...
UNIDAD 3: Movilizacións do SNP/movilización neuromenínxeas.	-Bases fisiológicas da movilización neuromenínxeas. -Técnicas básicas de provocación/posta en tensión dos principais nervios periféricos. -Maniobras de movilización.

UNIDAD 4: Método Castillo Morales.	-Bases do Método. -Terapia de regulación corporal-postural. -Terapia de regulación orofacial.
UNIDAD 5: Facilitación Neuromuscular Propioceptiva: Método Kabat	-Bases e principios do Método Kabat. -Patróns globais de activación según o Método. -Técnicas específicas.
UNIDAD 6: Concepto Bobath	-Principios e técnicas de tratamiento según o Concepto Bobath: en nenos e adultos. -Tratamento funcional do paciente hemipléxico.Cambios posturais e transferencias. -Tratamento funcional do neno con parálisis cerebral.Cambios posturais e transferencias.
UNIDAD 7: Método Brunnstrom	-Bases neurofisiológicas do Método Brunnstrom. -Recuperación funcional do paciente hemipléxico según o método.
UNIDAD 8: Principio Vojta.	-Bases do Principio Vojta: locomoción reflexa. -Reptación reflexa. -Volteo reflexo.
UNIDAD 9: Exercicio Terapéutico Cognoscitivo	- Introducción ó Método Perfetti. - Principios do Exercicio Terapéutico Cognoscitivo. - Planificación do tratamiento. - Exercicios.
PRÁCTICA: MOVILIZACIÓN DO SNP	-Execución das técnicas de posta en tensión dos principais nervios do SNP. -Execución das técnicas de tratamiento en caso de lesións de nervios periféricos.
PRÁCTICA: MÉTODO CASTILLO MORALES	- Execución práctica da ficha de valoración do Método Castillo Morales: en nenos, e en adultos con afección do S.N.C. - Execución práctica da terapia de regulación postural. - Execución práctica da estimulación das zonas motoras corporales. - Execución práctica da terapia orofacial.
PRÁCTICA: F.N.P: MÉTODO KABAT	- Execución práctica da facilitación dos patróns globais de escápula e pelvis. - Execución práctica da facilitación dos patróns globais de cabeza-cuello, tronco superior e tronco inferior. - Execución práctica da facilitación dos patróns globais de membros superiores. - Execución práctica da facilitación dos patróns globais de membros inferiores.
PRÁCTICA: CONCEPTO BOBATH	- Execución práctica da ficha de valoración. - Tratamento en fase aguda do paciente hemipléxico. - Tratamento en fase subaguda do paciente hemipléxico.
PRÁCTICA: MÉTODO BRUNNSTROM	- Valoración do paciente hemipléxico según Brunnstrom. - Execución práctica das técnicas utilizadas no tratamiento de tronco, en fase subaguda nun paciente hemipléxico. - Execución práctica das técnicas de recuperación do membro superior, en fase subaguda nun paciente hemipléxico. - Execución práctica das técnicas de recuperación da man, en fase subaguda nun paciente hemipléxico. - Execución práctica das técnicas de recuperación do membro inferior, en fase subaguda nun paciente hemipléxico.
PRÁCTICA: PRINCIPIO VOJTA	- Execución práctica da valoración dun neno con parálisi cerebral. - Execución práctica da facilitación da reptación reflexa. - Execución práctica da facilitación do volteo reflexo.
PRACTICA: MÉTODO PERFETTI	- Execución dos exercicios de primer grao. - Execución dos exercicios de segundo grao. - Execución dos exercicios de tercer grao.

Planning				
Methodologies / tests	Competencies	Ordinary class hours	Student?s personal work hours	Total hours
Laboratory practice	A3 A5 A7 A8 A11 C3	36	25	61
Guest lecture / keynote speech	A1 A2 A12 A14 A16 C8	47.5	25	72.5
Long answer / essay questions	A1	2	31	33
Supervised projects	A6 A17 C3 C7 C8	3	10	13
Oral presentation	A7 A17 A19 C1 C2 C3 C8	0.5	5	5.5
Practical test:	A5 A1	1	31	32
Workbook	A17 C3 C4 C5 C6 C8	0	5	5
Personalized attention		3	0	3

(*)The information in the planning table is for guidance only and does not take into account the heterogeneity of the students.

Methodologies	
Methodologies	Description
Laboratory practice	Metodoloxía que permite que os estudiantes aprendan efectivamente a través da realización de actividades de carácter práctico, tales como demostracións, exercicios, experimentos e investigacións.
Guest lecture / keynote speech	Exposición oral complementada co uso de medios audiovisuais e a introdución de algunas preguntas dirixidas aos estudiantes, coa finalidade de transmitir coñecementos e facilitar a aprendizaxe. A clase maxistral é tamén coñecida como ?conferencia?, ?método expositivo? ou ?lección maxistral?. Esta última modalidade sóese reservar a un tipo especial de lección impartida por un profesor en ocasións especiais, cun contido que supón unha elaboración orixinal e baseada no uso case exclusivo da palabra como vía de transmisión da información á audiencia.
Long answer / essay questions	Proba na que se busca responder por escrito a preguntas de certa amplitud valorando que se proporcione a resposta esperada, combinada coa capacidade de razonamento (argumentar, relacionar, etc.), creatividade e espírito crítico. Utilízase para a avaliação diagnóstica, formativa e sumativa. Permite medir as habilidades que non poden avaliarse con probas obxectivas como a capacidade de crítica, de síntese, de comparación, de redacción e de orixinalidade do estudiante; polo que implica un estudo amplio e profundo dos contidos, sen perder de vista o conxunto das ideas e as súas relacións.
Supervised projects	Metodoloxía deseñada para promover a aprendizaxe autónoma dos estudiantes, baixo a tutela do profesor e en escenarios variados (académicos e profesionais). Está referida prioritariamente ao aprendizaxe do ?cómo facer as cousas?. Constitúe unha opción baseada na asunción polos estudiantes da responsabilidade pola súa propia aprendizaxe. Este sistema de ensino baséase en dous elementos básicos: a aprendizaxe independente dos estudiantes e o seguimento desa aprendizaxe polo profesor-tutor.
Oral presentation	Intervención inherentes aos procesos de ensino-aprendizaxe baseada na exposición verbal a través da que o alumnado e profesorado interactúan dun modo ordenado, propoñendo cuestións, facendo aclaracións e expoñendo temas, conceptos, feitos ou principios de forma dinámica.
Practical test:	Proba na que se busca que o alumno desenvolva total ou parcialmente alguma práctica que previamente tivese feito durante as clases prácticas. A proba práctica pode incluir previamente a resolución dunha pregunta/problema que teña como resultado a aplicación práctica dunha determinada técnica ou práctica aprendida.
Workbook	Son un conxunto de textos e documentación escrita que se recollerón e editaron como fonte de profundización nos contidos traballados.

Personalized attention	
Methodologies	Description
Oral presentation	-Tutorización individualizada.
Laboratory practice	-Resolución de dubidas vía e-mail.
Guest lecture / keynote speech	-Tutorización/orientación na elaboración dun traballo específico asignado ó longo da impartición da asignatura.
Supervised projects	

Assessment				
Methodologies	Competencies	Description	Qualification	
Oral presentation	A7 A17 A19 C1 C2 C3 C8	Intervención inherentes aos procesos de ensino-aprendizaxe baseada na exposición verbal a través da que o alumnado e profesorado interactúan dun modo ordenado, propoñendo cuestións, facendo aclaracións e expoñendo temas, conceptos, feitos ou principios de forma dinámica.	3	
Workbook	A17 C3 C4 C5 C6 C8	Conjunto de textos y documentación escrita que el alumno utiliza para la profundización de los contenidos de la asignatura.	1	
Long answer / essay questions	A1	Proba na que se busca responder por escrito a preguntas de certa amplitud valorando que se responda adecuadamente, combinándoo coa capacidade de razonamento (argumentar, relacionar, etc.), creatividade e espírito crítico. Utilízase para a avaliação diagnóstica, formativa e sumativa. Permite medir as habilidades que non poden avaliarse con probas obxectivas como a capacidade de crítica, de síntese, de comparación, de redacción e de orixinalidade do estudiante; polo que implica un estudo amplio e profundo dos contidos, sen perder de vista o conxunto das ideas e as súas relacóns.	45	
Supervised projects	A6 A17 C3 C7 C8	Metodoloxía deseñada para promover a aprendizaxe autónoma dos estudiantes, baixo a tutela do profesor e en escenarios variados. Está referida prioritariamente ao aprendizaxe do ?cómo facer as cousas?. Constitúe unha opción baseada na asunción polos estudiantes da responsabilidade pola súa propia aprendizaxe. Este sistema de ensino baséase en dous elementos básicos: a aprendizaxe independente dos estudiantes e o seguimento desa aprendizaxe polo profesor-titor.	6	
Practical test:	A5 A1	Se valorará el posicionamiento del paciente y del fisioterapeuta, las ordenes del fisioterapeuta y la ejecución y destreza en la realización de la técnica solicitada.	45	

Assessment comments

-Realizarase un exáme parcial teórico da asignatura ó finalizar o primeiro cuatrimestre. A nota solicitada para superar/liberar este primeiro parcial será de 7 puntos.

-Os exámes de xunio e xullo constarán dunha parte teórica e outra práctica.

Si un alumno se presenta a unha das partes e non o fai na outra, a súa nota final constará como suspenso.

Para aprobar a asignatura requírese obter unha puntuación como mínimo

de 5 puntos no exame teórico, e unha puntuación de 5 puntos no exame práctico.

-Calquer exáme teórico, con 1/3 de preguntas en branco ou preguntas totalmente mal contestadas (preguntas con puntuación de 0 puntos) estará suspenso. Para gardar unha das partes da materia (teoría ou práctica) hai que presentarse á ambas dúas e obter unha nota como mínimo de 3 puntos na parte que está suspensa.

NOTA: Farase un seguimento da asistencia por parte dos alumnos ás prácticas de laboratorio.

"Os

porcentaxes asignados a cada proba poden sufrir pequenas modificacións dun curso ó outro en función das necesidades da materia; non obstante, o valor do exame (teórico e práctico) nunca será inferior ó 70% da nota final e o valor da avaliação continuada (asistencia, traballos tutelados, presentacións) nunca será superior ó 30%."

Sources of information

Basic	<ul style="list-style-type: none">- Adler S.S., Beckers D., Buck M. (2002). La facilitación neuromuscular propioceptiva en la práctica. Madrid. Panamericana- Adler S.S., Beckers D., Buck M. (2002). La facilitación neuromuscular propioceptiva en la práctica guía ilustrada. Madrid. Panamericana- Bobath B. (1.992). Actividad postural refleja anormal causada por lesiones cerebrales. Buenos Aires. Panamericana- Bobath B. (1.993). Hemiplejia del adulto, evaluación y tratamiento. Buenos Aires. Panamericana- Bobath B, Bobath K. (1.987). Desarrollo motor en distintos tipos de parálisis cerebral. Buenos Aires. Panamericana- Bobath K. (1.993). Base neurofisiológica para el tratamiento de la parálisis cerebral infantil. Buenos Aires. Panamericana- Bobath K, König E. (1.997). Trastornos cerebromotores en el niño. Buenos Aires. Panamericana- Brunnstrom S (1.970). Reeducación motora en la hemiplejia. Barcelona. Jims- Cano de la Cuerda R., Collado Vázquez S. (2.012). Neurorehabilitación: Métodos específicos de valoración y tratamiento. Madrid. Panamericana- Gjelsvik, Bente E. Bassoe (2.008). The Bobath concept in adult neurology. Stuttgart. Thieme- Paeth B (2.007). Experiencias con el Concepto Bobath. Madrid. Panamericana- Perfetti, Carlo (1.998). El ejercicio terapéutico cognoscitivo para la reeducación motora del hemipléjico adulto. Barcelona. Edika-Med- Raine S., Meadows L., Lynch-Ellington M. (2.009). Bobath Concept Theory and Clinical Practice in Neurological Rehabilitation. Sussex Blackwell Publishing- Shacklock M. (2.007). Neurodinámica Clínica. Madrid, Elsevier- Stokes M. (2.006). Fisioterapia en la rehabilitación neurológica. Madrid, Elsevier- Vojta V. (2.005). Alteraciones motoras cerebrales infantiles. Madrid. Ediciones Morata- Vojta V. (1.995). El principio Vojta. Juegos musculares en la locomoción refleja y en la ontogénesis motora. Barcelona. Springer-Verlag Ibérica- Vojta V., Schweizer E. (2.011). El descubrimiento de la motricidad ideal. Pozuelo de Alarcón. Morata- Voss, D.E., Ionta M.K., Myers, B.J. (1.996). Facilitación Neuromuscular Propioceptiva. Madrid, Panamericana- Zamorano E. (2.013). Movilización neuromeníngea. Tratamiento de los trastornos mecanosensitivos del sistema nervioso. Madrid. Panamericana <p>
</p>
Complementary	

Recommendations

Subjects that it is recommended to have taken before

ANATOMY I AND HISTOLOGY/651G01001

ANATOMY II/651G01002

PHYSIOLOGY/651G01003

GENERAL KINESIOTHERAPY/651G01005

Subjects that are recommended to be taken simultaneously

BIOMECHANICS/651G01009

PHYSIOTHERAPY FOR STATIC AND DYNAMIC CONDITIONS IN THE VERTEBRAL COLUMN/651G01015

RESPIRATORY PHYSIOTHERAPY PHYSICAL THERAPY/651G01017

MANUAL AND OSTHEOPATHIC PHYSIOTHERAPY II/651G01019

Subjects that continue the syllabus

ANATOMY I AND HISTOLOGY/651G01001

ANATOMY II/651G01002

PHYSIOLOGY/651G01003

GENERAL KINESIOTHERAPY/651G01005

BIOMECHANICS/651G01009

Other comments

(*)The teaching guide is the document in which the URV publishes the information about all its courses. It is a public document and cannot be modified. Only in exceptional cases can it be revised by the competent agent or duly revised so that it is in line with current legislation.